

ČTYŘLÍSTEK DISKRIMINACE

DISKRIMINACE

PŘEDSUDKY

13-18 let

Občanská výchova, ZSV

Třídnická hodina

Do 10 osob

10-30 osob

Časová dotace:

45 minut

Cíl aktivity:

Porozumět pojmu diskriminace a jejím různým podobám, uvědomit si pocity, příčiny a možnosti řešení. Podpořit spolupráci, empatii a respekt ve třídě.

Pomůcky a příprava:

A4 papíry jako pracovní list „Čtyřlístek diskriminace“, nůžky, lepidlo, flipchartový papír, fixy, pastelky

Klíčové kompetence:

Občanská, komunikativní, sociální a personální.

ZADÁNÍ PRO ŽÁKY/NĚ:

- Nakresli si na A4 papír: čtyřlístek – každý jeho list představuje jednu část tvého přemýšlení o diskriminaci.
- Do každého listu napiš krátké odpovědi nebo kresby podle uvedených otázek.
- Piš vlastními slovy, můžeš použít barvy, symboly nebo obrázky.

POSTUP:

OTÁZKY DO ČTYŘLÍSTKU:

1. list – Co je to diskriminace?

Jak bys vysvětlil/a pojem diskriminace? Uveď příklad z běžného života, školy nebo co jsi slyšel/a třeba z médií.

2. list – Kdo může být diskriminován?

Napiš příklady skupin nebo lidí, kteří bývají někdy znevýhodňováni (např. kvůli pohlaví, věku, barvě pleti, víře, zdravotnímu stavu...). Zamysli se, proč k tomu podle tebe dochází.

3. list – Jak se cítí člověk, který je diskriminován?

Popiš jeho/její pocity nebo myšlenky. Zkus si představit, že bys byl/a na jeho místě. Můžeš použít slova jako: smutný, ostrčený, rozzlobený, zklamaný, bezmocný...

4. list – Co můžeme dělat proti diskriminaci?

Napiš 2–3 konkrétní způsoby (např.: zastat se spolužáka, chovat se k lidem s respektem...).

Stříhání a sběr:

- Žáci/kyně po dokončení rozstříhnou svůj čtyřlístek na čtyři listy.
- Každý list symbolizuje jednu část pohledu na téma.

Učitel vyzve žáky, aby listy odevzdali do čtyř označených oblastí (např. čtyři rohy třídy nebo čtyři krabice s nápisy „Co je diskriminace“, „Kdo může být diskriminován“,...

SPOLEČNÁ TVORBA – TŘÍDNÍ ČTYŘLÍSTEK:

- Společně vytvořte velký plakát ve tvaru čtyřlístku (např. na flipchartový papír).
- Do každého listu nalepte vybrané papírky od žáků/kyň.
- Doplněte informace o diskriminaci a případně vysvětlete rozdíl a souvislosti mezi často zaměňovanými pojmy, například diskriminace a předsudky nebo rasismus:
 - Diskriminace je odlišné zacházení ve srovnatelných situacích z důvodu odlišnosti (někdo nedostane práci, protože je Rom/ka, nepronajmu byt cizinci atd.).
 - Předsudky jsou myšlenky nebo pocity vůči nějaké skupině osob, které přiřazujeme jednotlivcům, aniž bychom je znali. Pomáhají nám orientovat se ve světě, ale mohou být zraňující a je třeba uvědomovat si jejich dopad.
 - Rasismus se týká rasy, etnického původu nebo barvy pleti a jde o přesvědčení, že některá rasa je “lepší” nebo “horší” než jiná.
 - Shrnutí: Předsudky jsou myšlenky, se kterými ale můžeme pracovat a naučit se je ovládat. Diskriminace je už čin, který je zavrženíhodný a v mnoha případech i trestný. Rasismus je přesvědčení o nadřazenosti, které vede k předsudkům a diskriminaci (nebo schvalování diskriminace).
- Můžete do čtyřlístku doplnit klíčová slova, obrázky, symboly nebo hesla, která se často opakovala.
Varianta: Nech skupinky lepit a třídit samostatně (každá skupina má jeden list tématu).

SDÍLENÍ A REFLEXE:

Plakát společně prohlédněte a diskutujte:

- Jak se vám o tématu přemýšlelo?
- Co nás na odpovědích překvapilo?
- Na čem se většina třídy shodla?
- Co můžeme z tohoto čtyřlístku použít v našem třídním životě?

Uprostřed velkého čtyřlístku může třída napsat společné motto:

Například:

- „Ve třídě jsme si rovni.“
- „Rozdíly nás obohacují.“
- „Diskriminace začíná tam, kde chybí respekt.“

Výstup:

- Velký třídní čtyřlístek – společné dílo třídy.
- Může být vystaven ve třídě nebo na chodbě jako symbol respektu a rovnosti.